

Ο Πέτρος και ο Ιωάννης στην προετοιμασία του Μυστικού Δείπνου

[Ορθοδοξία](#) / [Θεία Λατρεία](#) / [Καινή Διαθήκη](#)

[Αναστάσιος Ασλανίδης, Ms Θεολογίας](#)

Ο Χριστός ως ο προσφέρων και ο προσφερόμενος, γνωρίζει ότι έφτασε η ώρα για να γίνει το θέλημα του Πατέρα, ώστε να σωθεί η ανθρωπότητα. Όλα πρέπει να γίνουν στην εντέλεια και να προετοιμαστεί η Τράπεζα για να θυσιαστεί ο Αμνός. Γι' αυτό τον λόγο, οι μόνοι που μπορούσαν να βοηθήσουν σε αυτό, ήταν τα άτομα που τον συνόδεψαν σε όλη την διάρκεια της δημόσια δράσης του και αποτέλεσαν την αρχή της αποστολικής δράσης. Οι μαθητές αποτελούν την πρώτη εκκλησία μέσα στην οποία ο ίδιος ο Χριστός προσφέρει τον εαυτό του, για να ελευθερώσει τον άνθρωπο.

Έτσι, ο Χριστός μαζί με τους μαθητές κάνουν την προετοιμασία για το τελευταίο δείπνο. Ο Λουκάς είναι ο μόνος που ονοματίζει συγκεκριμένα τον Πέτρο και τον Ιωάννη, τους οποίους και στέλνει για να γίνουν οι προετοιμασίες: *«καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπών· πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα ἵνα φάγωμεν*

» (Λκ. 22:8)^[1]. Ο Ευαγγελιστής, έχει ως πρώτο μέλημα να μας παρουσιάσει την υπερίσχυση του Χριστού, έναντι της φθοράς και του θανάτου, όπως και το σωτήριο έργο του. Όμως, σε καμία περίπτωση δεν αφήνει τα πρόσωπα των μαθητών έξω από την αφήγηση και φροντίζει να μας αναφέρει διάφορες ενέργειες τους κατά την διάρκεια του Πάθους. Άλλωστε, ο κάθε πιστός βλέπει στο πρόσωπο των μαθητών τον εαυτό του, ενώ προσπαθεί να προσεγγίσει και να ομοιάσει στον Κύριο.

Το ενδιαφέρον στοιχείο σε αυτήν την περίπτωση της διήγησης είναι ότι, μέσα από αυτή οι μαθητές αναδεικνύονται ως χαρακτηριστικά πρότυπα μίμησης ή αποφυγής. Έτσι, ο Πέτρος και ο Ιωάννης^[2] παρουσιάζονται ως υποδείγματα

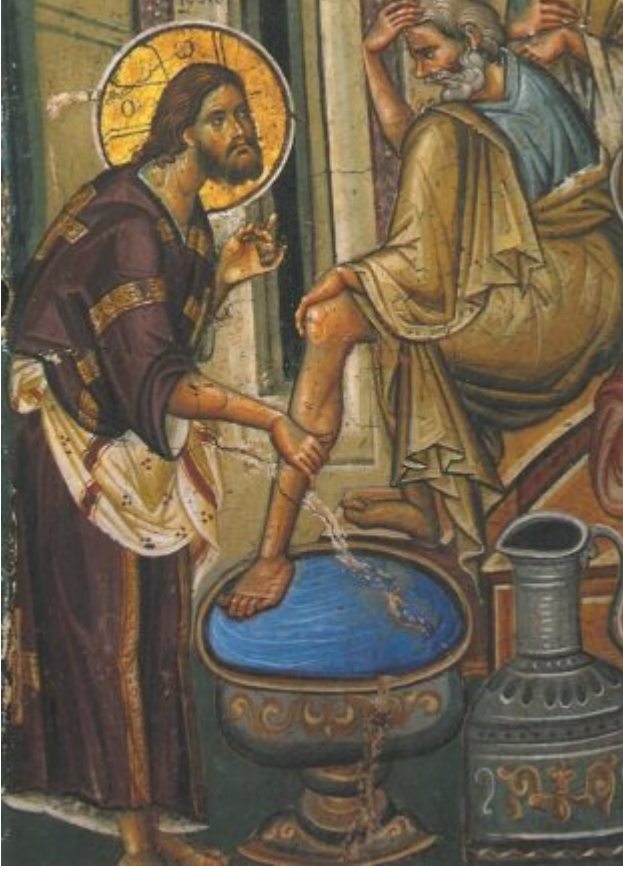
μαθητών, οι οποίοι προετοιμάζουν το δείπνο. Από την άλλη αντιπαραβάλλεται ο Ιούδας ο οποίος προδίδει τον Χριστό για τα χρήματα (Λκ. 22:3-6). Όλοι ανήκουν στον κύκλο των Δώδεκα, όμως όλοι θα δράσουν διαφορετικά, με τους πρώτους να συνεχίζουν το έργο του Χριστού και τον τελευταίο να λειτουργεί ενάντια. Αξιοπρόσεκτη είναι η περιγραφή των μαθητών ως διάκονοι (Λκ. 12:37· 17:7-10· 22:24-27). Αντικατοπτρίζει τους ρόλους τους ως ηγέτες της πρώτης εκκλησίας όπως αυτοί υπάρχουν στο βιβλίο των Πράξεων (Πρ. 3:1, 3, 11· 4:13, 19· 8:14)^[3]. Το κύριο χαρακτηριστικό τους είναι η διακονία και η προσφορά στον συνάνθρωπο. Στοιχείο που τονίζεται ιδιαίτερα στο διπλό έργο του Λουκά.

Ο Πέτρος είναι αυτός που λειτουργεί ως Κορυφαίος των Αποστόλων και οργανωτή της πρώτης κοινότητας. Από την άλλη ο Ιωάννης που σύμφωνα με την παράδοση είναι ο Αγαπημένος Μαθητής, είναι ο μάρτυρας της μυσταγωγίας, αυτός που πρώτος κατάλαβε το νόημα του Κενού Μνήματος και αναγνώρισε τον Αναστημένο Χριστό στις όχθες της λίμνης (Ιω. 21).

Τέλος, το γεγονός ότι ο Ιησούς ως δάσκαλος ζητά ένα χώρο για να γιορτάσει το Πάσχα μαζί με τους μαθητές του. Αυτό παραπέμπει στο ότι το Πάσχα ήταν μια οικογενειακή γιορτή (Εξ. 12:3-4) και ο Λουκάς θέλει να δείξει ότι ο Ιησούς μοιράζεται τις τελευταίες του στιγμές με τα κοντινότερα και αγαπημένα του πρόσωπα στα οποία συμπεριλαμβάνεται και ο Πέτρος^[4].

4. Το αινιγματικό πρόσωπο με την υδρία

Ένα τελευταίο άτομο που παίζει ρόλο στην οργάνωση του Μυστικού Δείπνου φαίνεται να είναι σύμφωνα με τον Λουκά ο άνθρωπος με την υδρία: «*ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων*» (Λκ. 22:10). Το άτομο αυτό δεν αναφέρετε μόνο από τον Ευαγγελιστή Λουκά, αλλά και από τον Μάρκο «*καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ*» (Μκ.14:13). Το γεγονός της προετοιμασίας, βρίσκεται στην αρχή της γενικότερης θεματολογίας του Πάθους και ταυτόχρονα στην αρχή της ενότητας του Μυστικού Δείπνου^[5]. Η προετοιμασία έχει σχεδόν μυθικές αναλογίες, ίδιες με αυτές που υπάρχουν στον Μκ. 11:1-7 που έχει να κάνει με την είσοδο του Χριστού στα Ιεροσόλυμα και την εύρεση του όνου. Κάποιοι ερευνητές έχουν υποστηρίξει ότι αυτό το χωρίο έχει αρκετές επιρροές από την Παλαιά Διαθήκη και συγκεκριμένα το Α΄ Σαμ. 10:1-10^[6].

Αυτό που παρατηρείτε στην διήγηση είναι η

γνώση και η καθοδήγηση που φανερώνει ο δάσκαλος στους μαθητές. Μέσα από αυτή την γνώση ο δάσκαλος δείχνει στους μαθητές αυτό που δεν μπορεί να αποκαλυφθεί με την λογική και την ανθρώπινη γνώση[7]. Η ιστορία πιθανόν να κυριαρχούσε στην προφορική παράδοση, πρίν ενταχθεί στο κύριο σώμα κειμένου του Μάρκου[8] και πιθανόν ο Λουκάς εξέλαβε ως πηγή από το ίδιο το Ευαγγέλιο. Σε αυτό το γενικότερο πλαίσιο μυστηρίου και θείας αποκάλυψης ο Κύριος υποδεικνύει ένα μυστήριο άτομο το οποίο θα τους οδηγήσει στο οίκημα όπου θα γίνει το δείπνο.

Η παράδοση αναφέρει ότι το άτομο αυτό είναι ο Ιωάννης Μάρκος (Πραξ. 12:12) και το σπίτι στο οποίο τελείτε ο Μυστικός Δείπνος είναι το σπίτι της μητέρας του Μαρίας[9]. Όμως το ενδιαφέρον με αυτό το άτομο δεν είναι απλά η ταυτότητα του, αλλά ποια είναι η ιδιότητα του. Δηλαδή, τι είναι αυτό το άτομο. Το στοιχείο που ίσως μας προδίδει αυτό το γεγονός είναι ότι, την εποχή εκείνη ήταν αρκετά παράδοξο ένας άνδρας να κουβαλά μια στάμνα για νερό. Διότι, ήταν δουλειά των γυναικών να φέρουν νερό στην οικία με στάμνες, οι άνδρες συνήθως χρησιμοποιούσαν φλασκιά[10]. Ενώ, χρησιμοποιεί την λέξη άνθρωπος για να προσδιορίσει το άτομο αυτό, εάν αναφερόταν σε γυναίκα ή νεαρή θα χρησιμοποιούσε καθαρά κάποιο από τα ουσιαστικά που ήταν ιδιαίτερα διαδεδομένα στην αρχαιότητα όπως γυνή, παῖς, κοράσιον και άλλα.

Επομένως, ο Κύριος στέλνει τους μαθητές να βρουν κάποιο άτομο με ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό. Έναν άνδρα δηλαδή να κουβαλά μια υδρία γεμάτη νερό. Το παράδοξο, για την εποχή, κοινωνικό χαρακτηριστικό θα πρόδιε την ταυτότητα του άνδρα στους μαθητές και θα τους οδηγούσε στην τοποθεσία όπου ο Κύριος ήθελε να τελέσει το Δείπνο. Όμως, όπως έχουμε αναφερθεί, το στοιχείο ότι ο άνδρας αυτός κουβαλά μια υδρία απαντά και στο ερώτημα που θέσαμε: Τι είναι ο άνδρας αυτός.

Στην σημερινή εποχή, όταν κάποιο άτομο ακολουθεί κάποια χαρακτηριστικά διαφορετικά από τις γενικότερα αποδεκτές επιταγές της κοινωνίας δηλώνει με αυτό τον τρόπο ότι ανήκει σε μια συγκεκριμένη κοινωνική ή πολιτιστική ομάδα. Παραδείγματος χάρη, οι ιερείς στον Ορθόδοξο χριστιανικό κόσμο φορούν την χαρακτηριστική τους ενδυμασία όταν κυκλοφορούν έξω από την οικίας. Επίσης, οι Εύζωνες και αυτοί κατά την διάρκεια της υπηρεσίας τους φοράνε την ελληνική παραδοσιακή στολή. Επομένως, με αυτά τα δύο παραδείγματα μπορούμε να καταλάβουμε ότι το άτομο με την υδρία έκανε κάτι που κοινωνικά τον ξεχώριζε.

Έτσι, το άτομο που έφερε την υδρία πιθανόν ανήκε στην ομάδα των Εσσαίων. Οι οποίοι επειδή δεν είχαν κανένα γυναικείο μέλος μέσα στις τάξεις τους, έπρεπε οι ίδιοι να κάνουν όλες τις δουλειές, ακόμη και αυτές που κοινωνικά θεωρούνταν, εκείνη την εποχή, ως αποκλειστικότητα των γυναικών. Δεν είναι περίεργο ότι οι Εσσαίοι και η κοινότητα τους σχετίζονταν με τους μαθητές και τον ίδιο τον Χριστό. Άλλωστε, αρκετοί Εσσαίοι έγιναν μαθητές του Χριστού, διότι πίστευαν στην έλευση του φωτισμένου δασκάλου, ο οποίος ήταν και ο αναμενόμενος Μεσσίας. Μια θέση αρκετά διαφορετική από τις ευρύτερα διαδεδομένες μεσσιανικές αντιλήψεις της εποχής[11].

Επομένως, ο Χριστός αποφασίζει να κάνει το Μυστικό Δείπνο στην συνοικία των

Εσσαίων μέσα στην Ιερουσαλήμ, η οποία ήταν η κοντινότερη πλευρά προς το όρος των ελαιών, σύμφωνα με τους αρχαιολόγους[12]. Ο ίδιος σίγουρα γνώριζε ότι οι ιουδαϊκές αρχές των έψαχναν για να τον δικάσουν, γι' αυτό η απομονωμένη συνοικία των Εσσαίων θα ήταν τέλεια για να ολοκληρωθεί το Δείπνο χωρίς περισπασμούς, ώστε ο Κύριος να δώσει τις τελευταίες οδηγίες στους μαθητές του. Έτσι, μπορούμε να δικαιολογήσουμε και το γεγονός ότι ο Ιούδας δεν κάλεσε νωρίτερα τους στρατιώτες για να συλλάβουν τον Χριστό, διότι θα υπήρχε μεγάλη αναστάτωση στην συνοικία των Εσσαίων και δεν θα κατάφερναν να τον συλλάβουν.

Συμπεράσματα

Οι Ευαγγελιστές απέδωσαν με έναν μοναδικό τρόπο την ουσία όλης της χριστιανικής θεολογίας. Το Πάθος, η Σταύρωση και η Ανάσταση είναι τα γεγονότα που οδηγούν στην σωτηρία του ανθρώπου. Οι Υμνογράφοι ερμήνευσαν τα γεγονότα αυτά συνθέτοντας και καταγράφοντας, θεόπνευστα, τα μυστήρια των γεγονότων αυτών. Αναμφίβολα τη Μεγάλη Εβδομάδα κάθε πιστός μπορεί να νοιώσει το ερμηνευτικό νόημα και συναισθήματα που προκαλούν οι ύμνοι που περιγράφουν κάτι παράλογο με την ανθρώπινη λογική. Την ήττα του θανάτου, την νίκη της ζωής, την νίκη του φωτός έναντι του σκότους.

Ακόμη, βλέπουμε τους μαθητές οι οποίοι ως καλοί διάκονοι προετοιμάζουν την Τράπεζα, ώστε ο ίδιος ο Κύριος να προσφέρει και να προσφερθεί για την ανθρωπότητα. Επίσης, βλέπουμε και την προδοτική ενέργεια του Ιούδα, αποκαλύπτοντας το παράλογο του πτωτικού ανθρώπου. Το παράλογο που τον οδηγεί να προδώσει την ίδια την αληθινή ζωή για να λάβει τον θάνατο και να συνεχίσει να κληρονομεί την φθορά. Αλλά και από την άλλη βλέπουμε την μετάνοια και την αγάπη του αληθινού μαθητή που αγαπά την Πηγή της Ζωής και κληρονομεί Χάρη και Πνεύμα. Έτσι, κάθε πιστός πρέπει να πορευτεί στις Άγιες ημέρες των Παθών, όπως και σε όλη του την ζωή έχοντας στο μυαλό του την αιώνια υπόσχεση του Κυρίου που ερμηνεύεται από τους Υμνογράφους με τον καλύτερο τρόπο: «ὦ θείας! ὦ φίλης! ὦ γλυκυτάτης σου φωνῆς! μεθ' ἡμῶν ἀψευδῶς γάρ, ἐπηγγείλω, ἔσεσθαι, μέχρι τερμάτων αἰῶνος Χριστέ· ἦνοί πιστοί, ἄγκυραν ἐλπίδος, κατέχοντες ἀγαλλόμεθα».

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

Παραπομπές:

[1] Πληροφορίες για την ημέρα του τελευταίου δείπνου, αλλά και το εάν

ήταν πασχάλιο το τελευταίο δείπνο ή όχι. Όπως, επίσης και γενικότερα για την ημέρα που σταυρώθηκε ο Ιησούς βλ.: Humphreys, *Η ημέρα που σταυρώθηκε ο Ιησούς : ανασυνθέτοντας τις τελευταίες ημέρες του πάθους* (εκδ. Γκουτζιούδης; Θεσσαλονίκη: Μέθεξις, 2014).Σελ. 323-358.

[2] Περισσότερα για το πρόσωπο του Πέτρου βλ.: Ασλανίδης, *Απόστολος Πέτρος: Η αναζήτηση του στα Κανονικά Ευαγγέλια* (τομ. 23; Θεσσαλονίκη: Ostracon Publishing, 2020).

[3] Green, «Preparation for Passover (Luke 22:7-13): A Question of Redactional Technique,» NT 29, no. 4 (1987).Σελ. 305-319.

[4] Green, *The Gospel of Luke* (Grand Rapids, Mich.: W.B. Eerdmans Pub. Co., 1997).Σελ. 756.

[5] Beavis, *Mark* (Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2011).Σελ. 211.

[6] Bultmann, *The history of the synoptic tradition* (New York,: Harper & Row, 1968).

[7] Lohmeyer, *Galiläa und Jerusalem* (n F , 34 Heft Der ganzen Reihe 52 Heft; Göttingen,: Vandenhoeck & Ruprecht, 1936).Σελ. 299-300.

[8] Collins, *The beginning of the Gospel : probings of Mark in context* (Minneapolis: Fortress Press, 1992).Σελ. 104.

[9] Βλέπε και Sanders and Mastin, *A commentary on the Gospel according to St. John* (London,: Black, 1968). Σελ. 313.

[10] Cranfield, *The Gospel according to Saint Mark* (Cambridge,: University Press, 1963).Σελ. 422.

[11] Περισσότερα για τους Εσσαίους βλ. Ασλανίδης, «Η κοινότητα των Εσσαίων την εποχή του Χριστού», *Πεμπτουσία*, 30 Νοεμβρίου 2020. Ανακτήθηκε από: <https://www.pemptousia.gr/2020/11/i-kinotita-ton-esseon-tin-epochi-tou-christou/>

[12] Charlesworth, *Jesus and archaeology* (Grand Rapids, Mich.: William B. Eerdmans Pub. Co., 2006).

<https://bit.ly/2PCjoqQ>